

ספרי' – אוצר החסידים – ליובאוויטש

היכל ששי
קובץ שלשלת האור
שער עשרים ואחד

מאמר עבדו את ה' בשמחה

תרל"ט

מ א ת

כ"ק אדמו"ר

אור עולם נזר ישראל ותפארתו כקש"ת

מוהר"ר שמואל

זצוקלה"ה נבג"מ זי"ע מליובאוויטש

יוצא לאור בפעם הראשונה מכת"ק

על ידי מערכת

„אוצר החסידים“

ברוקלין, נ.י.

770 איסטערן פארקוויי

שנת חמשת אלפים שבע מאות ששים וארבע לבריאה

לעילוי נשמת

הרה"ת עוסק בצ"צ וכו'

ר' יעקב משה הכהן ז"ל

בהרה"ח ר' מאיר ישראל איסור הכהן ז"ל

פרידמאן

נפטר יו"ד ניסן, ה'תשס"ד

ת. נ. צ. ב. ה.

נדפס על ידי משפחתו שיחיו

ב"ה.

פתח דבר

לקראת חג הגאולה י"ב-י"ג תמוז הבעל"ט, הננו מוציאים לאור את המאמר ד"ה „עבדו את ה' בשמחה" מאת כ"ק אדמו"ר מהר"ש.

המאמר יוצא לאור בפעם הראשונה מכת"ק, והוא תדפיס מספר המאמרים תרל"ט חלק שני שנמצא בדפוס.

מעל המאמר נרשם (בעפרון) בגוכ"ק „לא הועתק". כותרת זו רשומה כמה פעמים במאמרי רבותינו נשיאינו על מאמרים שלא ניתן להעתיקם בשעתם.

*

לתועלת הלומדים באו בשולי הגליון מראי מקומות וצייונים – נערכו ע"י הרה"ת ר' אלי' שי' מטוסוב והרב יהונתן דוד שי' רייניץ.

מערכת „אוצר החסידים"

יום ההילותא העשירי ג' תמוז ה'תשס"ד
ברוקלין, נ. י.

המשכן דהיינו להעלות ולהגביה זו"נ ולקשרו ולחברו בבחי' משכן העדות בחי' חו"ב בחי' י"ה. ועד"ז נתקן פסוד"ז שנק' זמרה שהם כעין ניגון שהוא רק הרחבת הדבור וביאור הענין בתוס' ביאור לפרש הדבר היטב להלהיב לבו ונפשו שיתפעל מזה, משא"כ כשאומר הפסוקים ואינו נוגע לנקודת לבבו אין זה בחי' זמרה וניגון ואין זה עבודה תמה, (כמ"ש בד"ה אז ישיר בת"א). ונמצא כי סדר העבודה שתקנו פסוד"ז בכדי לבא לק"ש, שז"ע להיות רוממות אל בגרונם שע"י ידחה ההסתר דנה"ב, והו"ע זמיר ערצים, וע"י יתגלה פנימיות הלב לבוא בפסוק ראשון דק"ש לביטול דמס"נ באחד. ונמצא פסוד"ז כמו זמרה דלויים שנשאו המשכן שז"ע לנשאות בחי' יחו"ת, ואח"כ פסוק ראשון דק"ש יחו"ע כמו משכן העדות.

ואמנם בכדי להיות נר ה' נשמת אדם בבחי' רצו"ש, זהו ע"י הכהנים שהם ממשיכים זה בנש"י כמ"ש ובהעלות אהרן את הנרות, וכת"י בהעלותך את הנרות הם בחי' נר הוי' שתהי' בבחי' רצו"ש דנר כו'. וזהו עבדו את ה' בשמחה, שכדי להיות בחי' שמחה גילוי פנימיות צ"ל עבודה תחילה, זהו סידור פרשות הקרבנות, ואיזהו, והודו, שזהו ג"כ הפסוקים שהיו אומרים לפני הארון בתמיד של שחר ובתמיד של בין הערביים, שבתמיד של שחר היו אומרים מן הודו עד שירו לה' ובתמיד של בין הערביים עד והלל לה' (והארון עם הלוחות זהו י"ה כנ"ל), וזהו עבודת הכהן שממשיך מלמעלמ"ט כח בנש"י להעלות את הנרות דנש"י. ואח"כ באו לפניו לבחי' פנימיות הלב דק"ש, זהו ע"י רננא שיר הלויים פסוד"ז, שע"י דעו בחי' היחוד דק"ש בבחי' יחו"ע ויחו"ת ד"ע וד"ת, שכ"ז נכלל בתיבת אלו כי הוי' הוא האלקים, הוי' הוא בחי' ה' אלקינו, ונודע כי בפסוק ראשון לבד נאמר אלקינו שמשוה כלל עצמו ג"כ לפי שזכה לבניה, אבל בואהבת אמר אלקיך בחי' יחו"ת ונכלל בכלל תיבת האלקים שנדעו ליחד שבחי' יחו"ת ויחו"ע הכל אלקות כמ"ש בד"ה מזמור לתודה שגם ד"ת הוא אמת, ופי' דעו כי הוי' הוא האלקים שכולא חד ואין עוד מלבדו כלל.

ונודע כי .. נאמר אלקינו שמשוה כלל עצמו ..
שזכה לבניה .. בואהבת אמר אלקיך: ראה בכ"ז
אוה"ת ואתחנן ע' רכ.
בד"ה מזמור לתודה: תרל"ט, הובא גם לעיל
פיסקא ד"ה: ואח"כ אומרים.

כשמתבונן בהתבוננות זה גופא רק שמשורר איזה שיר וניגון הנה ע"י הניגון תתעורר ההתפעלות כי הניגון הוא תנועות וכל תנועה מוליד חום שהוא בחי' התפעלות לצאת מן הכלי כו'. וזהו משארז"ל כל בעלי השיר יוצאים בשיר ונמשכים בשיר, וקאי על מלאכים שכאשר יוצאים מגדר הכלי הוא ע"י השיר דוקא, כי המלאכים יש להם ג"כ גופים רק שהגופים שלהם הוא מאש ורוח בלבד כמ"ש עושה מלאכיו רוחות משרתיו אש לזהט. וכן אפי' נשמות בג"ע כאשר יוצאים מהשגה זו להשיג השגה יותר עליונה הוא ג"כ ע"י השיר, כי השגה הוא ג"כ בחי' גבול בחי' כלי, ולכן כאשר צריכים לצאת מהשגה זו להשיג השגה עליונה יותר הוא ג"כ ע"י השיר, וזהו כל בעלי השיר הם מלאכים ונשמות יוצאין בשיר כו'.

ועד"ז יובן ענין שיר הלויים להעלות עלמא דאתגלי' ולחברה בבחי' עלמא דאתכסיא שנק' הוא. וזהו שהלויים נשאו המשכן, וגם הארון והלווחות, ונודע כי משכן הוא ו"ה והארון והלווחות הם י"ה, (י"ל לווחות עשה"ד יר"ד ארון אור נר"ו), וע"י הזמרה שלהם הי' ביכולתם ג"כ לשאת המשכן בחי' ה' תתאה עם בחי' וא"ו, לחברם עם בחי' י"ה משכן העדות. ועד"ז יובן שע"י פסוד"ז יכול האדם לבוא בק"ש לבחי' יחו"ע שבפסוק ראשון של ק"ש, ובחי' יחו"ת שבבשכמל"ו, שע"ז ואהבת בבחי' אהבה הנמשכת מבחי' הטו"ד. דהנה שיר הלויים הוא ע"ד דכתיב והחיות רצוא ושוב כמראה הבזק (יחזקאל א' י"ד) ופירש"י כלהבת הכבשן שיוצאה תמיד מפי הכבשן וממהרת לחזור ולכנוס כך החיות כו' ונרתעין לאחוריהם מפחד השכינה. וכך נה"א שבאדם שנק' נר הוי' כמ"ש נר ה' נשמת אדם צ"ל עולה ויורד בבחי' רצוא ושוב בתמידות בלתי הפסק, והוא ב' מיני התפעלות הללו זא"ז בתמידות, וכמ"ש והחיות רצו"ש פי' אחר הרצוא שוב, ואחר השוב רצוא, וכן חוזר חלילה, וז"ע שיר הלויים על הקרבן. וזהו ג"כ ענין שנשאו את המשכן גם מפני שע"י השיר ברצוא ושוב מגביהים ומרוממים למשכן עד שנעשה יחוד עליון בבחי' משכן העדות, וכמו למעלה שחיות נושאות את הכסא ע"י שהם מתנשאים ברעש גדול בהתפעלות ע"ז הם מגביהים ומעלים את השכינה.

וכך הוא ענין שיר הלויים להיות בחי' התפעלות הנפש מצד עצמה, ולא מצד השגה להוליד מבינתו, מאחר שעבודתו הוא בבחי' הוא, אתה הוא ה' לבדך כו' דלית מחשבה תפיסא ב"י כלל, אלא התפעלות רעותא דלבא שיהי' נוגע עד הנפש נקודת הלב, ולא להיות בחי' מקיף לבד (כמ"ש בת"א בד"ה אז ישיר), וע"ז הם נושאים את

ונודע כי משכן הוא ו"ה והארון והלווחות הם י"ה: ראה בכ"ז בארוכה לקו"ת פקודי שם ד, ג ואילך. וראה שם ו, א ואילך. בת"א בד"ה אז ישיר .. בד"ה אז ישיר בת"א: וכך הוא ענין שיר הלויים: בהבא לקמן בפסקא זו (עד התיבות: עבודה תמה) ראה ד"ה אז

ישיר בתו"א בשלח שם סב, ג [והוא ע"פ ל' התו"א בשינויים והוספות].
בת"א בד"ה אז ישיר .. בד"ה אז ישיר בת"א:
פ' בשלח שם סב, ג.

והנה ארז"ל כל המאריך באחד שצ"ל אריכות באחד. וזהו שתקנו אנשי כנה"ג אריכות הדברים בברכת ק"ש ופסוד"ז, והן אמת שהתנאים והאמוראים לא היו מאריכים בתפילה כ"כ ובפרט בפסוד"ז, זהו מפני שהיו מבחי' מוחין דגדלות, ובהתבוננות מועטת הי' די אצלם להיות קבוע בלבם בחי' אחד האמת בל תמוט, כמו רשב"י שאמר ע"ע בחד קטירא אתקטירנא, ור"י הנשיא הי' מעביר ידיו ע"ג עיניו ודיו, ורב יהודא הי' מצלי מתלתין יומין לתלתין יומין, כי לעורר הרצוא והתשוקה לא היו צריכים אריכות כלל, ועיקר עסקם הי' בבחי' השוב דתורה כו'. אבל אנחנו שנתגשמו ונתרחקנו מרוחניות, שאנו צריכין להאריך עד שיותפס בשכלינו ולבינו, וכמשל התינוק שצריך להסביר לו ההלכה באריכות הדברים ובמשלים ומליצות שונות, לקרב אל שכלו הקטן לפי קטנו וריחוקו משכל הגמ' ומידיעת עניני טיב העולם במה שההלכה עסוקה בו. ועד"ז יובן שמפני שנתמעטו ההלכות תקנו אנכה"ג פסוד"ו וברכת ק"ש שע"י אריכות הדברים יוקבע בלבנו אחדות אלקותו ית', שברכת ק"ש הוא איך שהשרפים ואופנים וחיות הקדש בטלים, ונה"ב שרשו משמרי אופנים, ועי"ז יבוא גם הוא להסכים על בחי' הביטול להיות בכל לבבך בשני יצריך, ובכל נפשך בכל כוחות הנפש, (שז"ע מס"ג דנה"ב, ע"ד מסירת הרצון כי מה לי קטלא כולא או קטלא פלגא). ופסוד"ז הם אריכות הסיפור איך שההילול הוא מן השמים וכל צבאם, ומן הארץ וכל אשר בה, הגם שנתלבשו בהתלבשות גשמיים עכ"ז בטלים ואומרים שירה. ועד"ז צ"ל בנשמת אדם שהיא חלק אלקה ממעל וירדה רק בשביל בירור הנה"ב, צריכה להיות בבחי' ביטול בתכלית בבחי' שיר הנשמות, שזהו מצות ק"ש שע"ז נא' ברוך יחד כל ככבי בקר שקאי על ק"ש שיר ישראל.

ואמנם מפני שהגוף והנה"ב מסתירים לזאת תקנו פסוד"ז שזהו ע"ד שיר הלויים, דהנה שרש בחי' השיר הוא שבו וע"י יצאו מההגבלה, וזהו ענין שיר הלויים דכתי' בהם ועבד הלוי הוא, שעבודתם הי' להעלות בחי' עלמא דאתגליא בבחי' הוא היינו בחי' עלמא דאתכסיא, והיא ע"י השיר שהוא בחי' העלאה מלמטה למעלה וכנודע מענין הניגון שהוא גורם התפעלות שכאשר יתבונן באיזה דבר בלא ניגון, שאף שההתבוננות פועל איזה פעולה עכ"ז אינה ניכרת כ"כ, אבל

והנה ארז"ל כל המאריך באחד .. שתיקנו אנשי כנה"ג: בהבא לקמן בפסקא זו ראה ד"ה ענין ק"ש בלקו"ת ואתחנן שם יב, ב"ג [והוא ע"פ ל' הלקו"ת שם בשינויים והוספות].

שהתנאים והאמוראים לא היו מאריכים בתפילה כ"כ: בלקו"ת ואתחנן שם נוסף כאן (בחצ"ע"ג): ועמ"ש מזה בדי"ה ועש משה נחש נחושת [לקו"ת חוקת סב, א].

איך שההילול הוא מן השמים .. ומן הארץ: ראה ד"ה הללוי' גו' מן השמים בסו"ס תרל"ט ח"א.

ואמנם מפני שהגוף .. שיר הלויים: הבא לקמן בפסקא זו הוא מדי"ה או ישיר תרל"ט הנדפס בסה"מ תרל"ט ח"א. וראה גם ד"ה או ישיר בתוי"א בשלח סב, ג.

המלאכים יש להם ג"כ גופים .. מאש ורוח: ראה תוי"א בראשית ד, ב. ובכ"מ.

ועד"ז יובן ענין שיר הלויים: בהבא לקמן בפסקא זו ראה ד"ה אלה פקודי בלקו"ת פקודי ה, ג. [והוא ע"פ ל' הלקו"ת בשינויים והוספות]. וראה גם שם ח, א.

בס"ד. תלים ס"ו ק' פסוק ב'.

עבדו את ה' בשמחה. פי' במג"ע אופן רל"ט ז"ע כהנים בעבודתם, ובעבודה בתפילה זהו סידור הקרבנות, והיינו עד ברוך שאמר (שהיא תפילת העשייה), כאו לפני ברננה ז"ע ליום בדוכנם היינו שירן וזמרן שהיו משוררים ומזמרים, ובעבודה בתפילה זהו פסוד"ז, ואח"כ ק"ש וברכות' שאומרים ה' אלקינו ה' אחד זהו שאמר דעו כי הוי' הוא האלקים על יחוד פסוק הראשון של ק"ש, ופי' שמע ישראל פי' תחילה שז"ע ישראל במעמדן.

ולהבין פי' שמע ישראל למי אנו אומרים שמע. הנה אנו אומרים נשמה שנתת בי טהורה היא אתה בראת כו', ולכאורה צ"ל דהל"ל אתה בראת כו' טהורה היא, שאיך שייך לקרוא אותה בשם טהורה קודם שנבראת ונוצרה כו'. אך הענין הוא דלא כל הנשמה מלובשת בגוף שמה שמלובש בגוף מן הנשמה הוא הארה ומקצת לבד מן הנשמה, שהרי המלאך בשליש העולם עומד, והנשמות גבוהים יותר מן המלאכים, שהמלאכים הם מחיצוניות הכלים ונשמות הם מבחי' פנימיות הכלים שקרובים האור, ואיך תוכל להתלבש בגוף האדם שקטן מהכיל את הנפש, אלא שעיקר הנשמה היא למעלה, וקצת הארה מן הנשמה (שהוא בחי' נר"ו, וזה תלוי לפי

עבדו את ה' בשמחה: מעל המאמר נרשם בגוכ"ק: "לא הועתק" [היינו שמאמר זה לא ניתן להעתיקו]. המאמר מיוסד על כמה דרושים: ד"ה יונתי בחגוי בלקו"ת שה"ש טו, ד. יו, א. וד"ה ענין ק"ש בלקו"ת ואתחנן יב, ב-ג. וד"ה או ישיר בתוי"א בשלח סב, ג. וד"ה אלה פקודי בלקו"ת פקודי ה, ג. חלק מהמאמר הוא מדי"ה או ישיר תרל"ט [כנסמן לקמן בפרטיות].

מאמר זה קשור ג"כ עם עוד מאמרים (ד"ה מזמור לתודה. ועוד). שנרשמו בס' תרל"ט לפני מאמר זה.

להתחלת המאמר ראה יהל אור לתהלים עה"פ ע' שסט. וד"ה עבדו את ה' בשמחה בסה"מ תרנ"ח ע' מח.

פי' במג"ע: ס' מגלה עמוקות. — פי' זה של המג"ע הובא גם ביהל אור לתהלים שם ע' שסט. ובסה"מ תרנ"ח שם ע' מח. וראה גם זח"ג ח, סע"א [הובא ביהל אור שם ע' שעה]: עבדו את ה' בשמחה (כו' שמחה ככהנא כו' רננה בליוא. עיי"ש.

ליום בדוכנם .. זהו פסוד"ז: ראה לקו"ת פקודי שם ה, ג, ח, א.

ופי' שמע ישראל פי' תחילה: במגלה עמוקות שם בתחילת הדברים כ': תפלת שחרית התקינו מתחלה לסדר הקרבנות שהם לקבל כהנים בעבודתם, מן ברוך שאמר עד ישתבח הם פסוד"ז ליום בשירן ובזמרן, ואח"כ ק"ש וברכות' בסוד שמע ישראל שהם ישראל במעמדן כו'.

ולהבין פי' שמע ישראל .. אנו אומרים נשמה שנתת בי: בהבא לקמן (עד פסקא: ואח"כ אומרים ואהבת) ראה ד"ה יונתי בלקו"ת שה"ש שם טו, ד. יו, א. [וכמה מהבא לקמן הוא ע"פ ל' הלקו"ת שם בשינויי הסדר ובתוס' הגהות וכו']. וראה בכ"ז בארוכה סה"מ תרכ"ט ע' קמה ואילך. תרל"ה ח"ב ס"ע תכד ואילך. תורת שמואל דרושי חתונה ע' סח.

ולכאורה צ"ל .. שאיך שייך לקרוא .. טהורה קודם שנבראת: ראה גם אוה"ת מטות ע' ארנו. סה"מ תרל"ג ח"ב ע' שכו. וע' שעב. תרע"ח ע' שלו. המשך תער"ב ח"ג ע' א'תד ואילך. ובכ"מ. שהרי המלאך בשליש עולם עומד: ראה גם לקו"ת האינוני ע' סע"ד. ברכה צח, א. וראה סה"מ תרל"ג ח"א ע' כד [בהנסמן שם].

עבודתו אם שיאיר בו מבחי' נפש לבד או גם מרוח או מנשמה, שכללות הם בחי' או"פ) הוא שמאיר בגוף.

וזהו שארז"ל גבי חברי דניאל אע"ג דאינהו לא חזי מזלי' חזי, פי' מזלייהו היינו שרש ומקור הנשמה כמו שהיא למעלה היא חזי שרואה בחי' גילוי אלקים, שהרי א"א לפרש מזלייהו על בחי' מזל ממזלות הרקיע שהרי ארז"ל אין מזל לישראל, אלא מזלייהו היינו שרש ומקור הנשמה שהיא בבחי' אין, שזהו פי' אין מזל היינו שבחי' אין הוא המזל, והיינו מה שנש"י עלו במחשבה בחי' מחשבה הקדומה שהיא לבוש הפנימי לבחי' אין בבחי' החכמה שמאין תמצא שנת' בד"ה מזמור לתודה שהחכמה היא ג"כ אין ע"ש. וזהו בנים אתם להוי' אלקי' שכמו שהבן נמשך ממוח האב כו' כן נש"י עלו במחשבה שהיא לבוש הפנימי דחכמה, ומחשבתן של ישראל ארז"ל במד"ר ר"פ בראשית שקדמה לכל דבר היינו גם לתורה, והיינו כמ"ש בתד"א שני דברים קדמו לעולם תורה וישראל, דרכן של בנ"א לומר תורה קדמה, אבל אני אומר ישראל קדמו, שהרי כל התורה היא צו את בנ"י דבר אל בנ"י, וא"כ מוכרח לומר שישראל קדמו. ובוזה יובן מה שלפעמים משמע שהתורה למעלה מישראל כמ"ש בזהר תלת קשרין מתקשראן דא בדא ישראל באורייתא ואורייתא בקוב"ה, שע"י אמצעית התורה מתקשראין נש"י לאלקות, ופעם מצינו להיפך שאמרו רז"ל ע"פ תורה צויה כו' מורשה א"ת מורשה אלא מאורסה שהתורה היא מאורסה לאיש הם נש"י, שנש"י נק' חתן משפיעים לבחי' כלה היא התורה כו'. אלא שלגבי בחי' הארת הנשמה שמלובשת בגוף נק' ע"ז אמרו תלת קשרין כו' שע"י התורה מתקשרת הנשמה שבגוף להקב"ה, אבל בחי' מזלייהו הוא שרש ומקור הנשמה כמו שהיא למעלה, היא למעלה מבחי' התורה ומשפעת בתורה. שלכן כתיב קדש ישראל לה' ראשית תבואתה, שישראל הם ראשית בחי' תבואתה דתורה, (וי"ל תבואתה כתי' בה' וקרי בחולם שזהו כמו וא"ו, שרומז על ה' חומשי תורה שמקרא בעשייה, ה' ספרים דספר תלים, חולם שדומה לוא"ו רומז על שתא סדרי משנה שמשנה ביצ"י לברר אילנא דטו"ר שמתחיל ביצירה), שהרי כל התורה מליאה ציווים לבנ"י כו'.

ועל בחי' זו שבנשמה שהיא בחי' מקיף שבנשמה בחי' מזליא הוא שאומרים בק"ש שמע ישראל, הוא בחי' ישראל העליון דהיינו הנשמה שבבחי' מקיף, ושם הוי' אלקינו בחי' ביטול במציאות ממש, עד שהוי' אחד בבחי' יחודא עילאה,

וזהו שארז"ל .. אע"ג דאינהו לא חזי .. פי' מזלייהו .. אין מזל לישראל: בהבא לקמן ראה גם לקו"ת האינו עא, ד. סה"מ תרל"ג ח"א ע' רלט. וש"נ. וזהו בנים אתם .. שכמו שהבן נמשך ממוח

האב: ראה תניא פ"ב. ובכ"מ.

שלפעמים משמע שהתורה למעלה מישראל .. ופעם מצינו להיפך: בהבא לקמן עד סוף הפיסקא ראה סה"מ תרכ"ט שם ע' קמה ואילך. תרל"ה ח"ב שם ע' תכה. תורת שמואל דרושי חתונה שם ע' סח.

כי כל ההתחלקות והשתלשלות ריבוי המדרגות אינם אלא מבחי' זיו והארה בעלמא כו', שהרי אפי' ג"ע נק' זיו השכינה כמארז"ל צדיקים יושבים ונהנין מזיו כו', ונק' קבלת פרס לשון פרוסה שהוא חלק מובדל מעצמות או"א"ס ב"ה, משא"כ בבחי' אין הנ"ל אינו שייך שום התחלקות רק שם הוא יחוד אמיתי. ועל בחי' מזל זה שבנשמה נאמר ונוזלים מן לבנון, מלשון יזל מים מדליו שנוטף ממנו לבחי' הנשמה שמלבשת בגוף, שתוכל לבא למס"נ באחד בבחי' מסירת הרצון להיות בבחי' ועמך לא חפצתי, אפי' בבחי' מקור החיים ומקור התענוגים מאחר דכתיב ב"י כי עמך מקו"ח שמקו"ח הוא עמך בטל וטפל לך, אי לזאת לא יחפוץ לא בשמים געה"ע וארץ געה"ת, ואפי' מה שעמך הוא בחי' מקו"ח ומקור התענוגים לא חפצתי כלל, כ"א להיות בבחי' רצון פשוט לאו"א"ס עצמותו ומהותו כו'.

ואח"כ אומרים ואהבת בכל כו', שזהו בחי' האהבה שע"פ הטו"ד, שהרי אומרים בכל לבבך וארז"ל בשני יצריך שגם היצה"ר ישוב לאהבת השם, שלכאורה איך ישוב היצה"ר לאהבת ה', אלא שיצה"ר זהו בחי' מדות רעות, כמו שיצ"ט הוא בחי' מדות הטובות, ונת' בד"ה מזמור לתודה שמדות ושכל הם בחי' השתלשלות, שזהו בחי' שערי בינה שמולידים המדות שהוא בחי' ההטי"י שבשכל למדה זו, שהרי לכל מדה יש שכל המולידה ומנהיגה שכאשר יתבונן שטוב לפניו כך, אזי ירצה בזה, ונמצא כי למדות דיצה"ר יש שכל המולידם ומנהיגם, ובבחי' השכל דיצה"ר יוכל להבין איך שצריכים להיות ואהבת את הוי'. אמנם זהו ע"י התבוננות דבשכמל"ו, שמבחי' אחד א"א לנה"ב להתפעל, כ"א ע"י שיתבונן בבחי' שם כבוד מלכותו, והיינו שכל התהוות העולמות דבי"ע נתהוו מבחי' מלכותו ית' שמלך שמו נק' עליהם, שכל התפשטות הארתו הוא רק מבחי' שמו לבד, שהוא הארה בעלמא, שמבחי' זיו זה הוא שנברא יש מאין דבי"ע, וכבוד מלכותו היינו הארת מבחי' מל', ושם כבוד מלכותו היינו הארה מהארה מבחי' המל' שהוא עצמו רק שמו נק' עליהם כנ"ל. ובד"כ ג' בחי' אלו הם נגד ג' עולמות בי"ע כו', ומאחר שכולם נתהוו רק מהארה, צ"ל היש שנברא מהזיו בטל כמו הזיו עצמו עכ"פ, שדי לבא כו' להיות כנדון, וכמו זיו השמש בשמש כו'. ובד"כ זהו בחי' יחודת בחי' ביטול היש לאין.

שיצה"ר זהו בחי' מדות רעות .. שיצ"ט .. מדות הטובות: ראה בכ"ז ת"א מקץ לת, ב. יהל אור לתהלים ע' תלה. ועוד.

ונת' בד"ה מזמור לתודה: תרל"ט, נדפס גם בקונטרס בפ"ע (לרגל כ"ח סיון, תשס"ד). ושם כבוד מלכותו היינו הארה מהארה מבחי' המל' .. נגד ג' עולמות בי"ע: ראה לקו"ת אמור לא, סע"ג-ד. ועוד.

קבלת פרס לשון פרוסה: ראה [נוסף ללקו"ת שה"ש שם יז, א]. ת"א תולדות ית, ב. לקו"ת תוריע ב, כ. דרושים לשמע"צ פה, א. ועוד.

ונוזלים מן לבנון .. שנוטף ממנו לבחי' הנשמה שמלובשת בגוף: בלקו"ת שה"ש שם נוסף כאן (בחצ"ע א): ועמ"ש בד"ה האינו השמים [לקו"ת האינו עא, ד], ובד"ה ציון במשפט תפדה [לקו"ת דברים א, א].